

Møteplanlegger for småspeidere

© Eli-Brit Y. Holen

OM SMÅSPEIDERARBEIDET

Småspeidere er speidere i aldersgruppen 3.-4. klasse. De fleste småspeiderne er med andre ord i flokken i to år før de går over til neste enhet som er troppen.

Gjennom arbeidet med småspeiderprogrammet skal den enkelte speider:

- * Få trening i å samarbeide med andre
- * Utvikle ansvarsfølelse og lære og ta ansvar for seg selv
- * Utvikle nysgjerrighet og positive holdninger til læring
- * Bli kjent med og utvikle omsorg og ansvar for naturen
- * Bli kjent med og utvikle ansvar for nærmiljøet
- * Bli kjent med speidingens verdigrunnlag

Gjennom prosjektarbeid skal den enkelte småspeider:

- * Få trening i å løse en oppgave sammen med andre

Leken er arbeidsmetoden for alle rammene og et viktig hjelpemiddel. Det er viktig at småspeiderne opplever tiden i flokken som morsom og spennende. Det er ikke så lurt med mye instruksjon i flokken. Flokkmøter skal ikke være lik en skoletime.

Det å lære småspeiderne å fungere i grupper, blir ditt ansvar. De lærer å følge regler og å fungere sammen med andre. Problemer kan løses ved å snakke sammen.

Når det gjelder selve programmet, er det spesielt leken som krever oppmerksomhet. Gjennom lek og fantasiramme kan speiderne lære noe om seg selv. Barn uttrykker også følelser gjennom lek. Dessuten er lek spennende og moro – og det skal det være i flokken.

Tenk også på disse stikkordene når du planlegger møter og turer: **motivere, konkretisere, variere og aktivisere.** Spesielt er det viktig å aktivisere. Det er småspeiderne som skal gjøre ting, ikke du. Tenk også over at når vi ber barn om å oppføre seg pent, så ser vi dem ofte oppføre seg som vi voksne vil. Målet med speiding er å gjøre medlemmene til selvstendige og ansvarsbevisste mennesker. Det blir de ikke ved å lære å følge ordre.

"Et barn må lære å bevege seg før det beveges til å lære".

N. Kephart.

BRUK AV LEK

Leken er en viktig arbeidsmetode i flokken. Lek er ikke bare noe som kommer i tillegg til treningsprogrammet, noe som vi bruker for å fylle tidshuller. Lek er en del av programmet. Speidere skal leke!

Lek er nemlig aktivitet med mening. Lek er morsomt og utvikler sanser, ferdigheter, kunnskap, toleranse, hensynsfullhet, fantasi, kreativitet, konsentrasjon, arbeidsevne, og mye, mye mer. Leken utvikler mennesket. Og nettopp det er jo målet med speiderarbeidet.

Leken gjør at mennesket utvikler seg. Fra første stund i livet er det leken som gjør at vi tilegner oss ferdigheter og utvikles. Uten leken stopper utviklingen. Bruk leken bevisst. Sett leken inn i flokkens ramme. Leken er at av de beste midlene du har til å formidle kunnskap og holdninger i flokken. Du skal bruke minst mulig instruksjon og mest mulig lek. Leken skal brukes bevisst og ikke være et tilfeldig innslag på flokkmøtet fordi du ikke har funnet på noe annet og må få tiden til å gå. Du må tenke over hvorfor dere skal ha en lek.

I leken inntar småspeiderne roller. Noen leker har gitte roller og andre gir mer spontane roller. Barna kan få prøvet ut hendelser i livet mot andre barn, de lærer av hverandre og utvikler seg til det samfunnet de lever i. De lærer å skape orden i et kaos av inntrykk.

I leker med regler må småspeiderne lære å følge dem hvis de vil være med andre i leken. Barn er ofte mye strengere dommere enn oss voksne. Rettferdigheten spiller en stor rolle. For å følge med i leken må småspeiderne tilegne seg begrepsgrunnlaget som leken krever og de må bruke språket en god del. I leken får småspeiderne en sosial tilpasning. De må lære seg å tilpasse seg de andre og de tar sin plass i systemet.

- * Sett leken inn i en sammenheng og innled med en fortelling.
- * Ha målet klart
- * Bruk leker som alle kan delta i.
- * Gi klar instruksjon og vis hvordan det skal gjøres.
- * Vær entusiastisk.
- * Klargjør hvordan leken starter og stopper og hvor lenge den varer.
- * La småspeiderne få stille spørsmål.
- * Ikke led den på plass, men la de finne sin plass selv.
- * Ikke la småspeiderne vente fordi du ikke har alle tingene som trengs.
- * Stopp leken i god tid før den blir kjedelig.
- * Stopp leken hvis den blir for voldsom.
- * Forklar resultatene hvis det er en konkurranse.
- * Ikke bruk utslagsleker. La heller småspeideren få poeng, en klype, snu skjerfet eller lignende
- * Ikke gjenta en populær lek for ofte.

LÆRING OG INSTRUKSJON

Barn på småspeidertrinnet har vanskelig for å lære bare ved å lytte. De vil helst noe håndfast å prøve seg på; de må kunne se tingene. Leken er lederens beste hjelpemiddel.

Mange av de tingene vi skal lære bort, kan gjøres morsommere og lettere å oppfatte for småspeiderne hvis vi demonstrer med materiell. Det kan for eksempel gjelde et tema som oppbygging av forbund og gruppe. Vi bygger gruppen som et hus, der flokken er grunnmur, troppen der 1. etasje, roverlaget er 2. etasje og gruppeledelsen er taket, med gruppelederen som pipe. Alternativt kan beverne være sålen, flokken sokkelen etc.

På samlingene ønsker vi å lære noe til småspeiderne. Noen ganger kan de lære ting selv, eller lære bort til hverandre. Men som regel trengs det litt instruksjon fra ledernes side. Du må passe på at instruksjonen blir konkret og lettfattelig. Instruksjonen kan vi dele i fire punkter: **forarbeid, gjennomføring, kontroll av mål og repetisjon.**

Det meste av det vi lærer forutsetter et visst minimum av instruksjon. Alle oppgavene i treningsprogrammet må forklares. Husk at det noen synes er enkelt, trenger andre kanskje mye trening for å lære. Praktiske ferdigheter krever ofte flere instruktører. Få hjelp fra foreldre, andre ledere, større speidere og, så sant det er mulig, bruk de eldste i flokken. Forsøk å bruke mest mulig veiledning, og minst mulig tradisjonell instruksjon. Instruksjonen må uansett inngå i en sammenheng med egenaktivitet og lek.

La småspeiderne oppdage gleden ved å mestre ting. De bør føle det positivt å bryte nye grenser for å se nyttes av det de lærer. Kunnskap gir trygghet.

Barn i alderen 8 - 9 år har behov for avveksling, de har vansker med å konsentrere seg over lang tid. Husk det når du instruerer, og hold ikke på for lenge av gangen. En tommelfingerregel kan være at en instruksjon skal være maksimum 10 minutter. Materielle som fanger oppmerksomheten gjør det lettere å konsentrere seg. Pass på at alle både ser og hører instruktøren. Ta bort alt som kan ta oppmerksomheten vekk fra det du snakker om. Når småspeideren skal lage ting selv, kan du først vise fram det ferdige produktet; knuten, seljefløyta eller bladavtrykket. Da har de et reelt mål å jobbe mot.

Repetisjon er viktig for at ikke kunnskaper og ferdigheter skal gå i "glemmeboka". Repeter gjerne med leker, konkurranser, oppgaver i sporløyper og lignende.

Praktisk instruksjon kan gjerne skje slik:

- * Vis sakte, forklar, vær konkret.
- * La småspeiderne få prøve, gjerne i form av en lek.
- * Hvis det er nødvendig, forklar en gang til.
- * La småspeiderne prøve igjen.
- * Gi oppmuntring og ros.
- * Repetisjon. Helst på en senere samling.

*Jeg hører det, og glemmer det. Jeg ser det, og husker det. Jeg gjør det og forstår.
Kinesisk ordspråk.*

PEDAGOGISKE TREKK FOR BARN I FLOKK

Barn i 3-4. klasse liker spenning og lever seg lett i i fantasisituasjoner. De er tillitsfulle og lette å lede. De tenker konkret og er ikke så flinke til å se langt fram i tiden. Barn i denne alderen er glade i å leke. Gjennom leken prøver de nye roller, de lærer å være sammen, de lærer seg nye ferdigheter og de skaffer seg kunnskap. Du har et ansvar som voksen, som venn og som leder. Du kan ikke kreve det samme av alle småspeiderne men sette krav etter forutsetningene til hver enkelt.

Det å lære småspeiderne å fungere i grupper, blir ditt ansvar. De lærer å følge regler og å fungere sammen med andre. Problemer kan løses ved å snakke sammen. Selv om småspeiderne i flokken er svært ulike, er det enkelte fellestrekk som kjennetegner aldersgruppen.

Intellektuell utvikling:

- * Oppfatter seg som person som vokser, de er nysgjerrige og vitebegjærlige.
- * De har god fantasi. Kreativiteten er en drivkraft for læring.
- * De ønsker å lære ting
- * De utvikler ferdigheter raskt.
- * De lærer å lese, skrive og regne, og utvikler sine praktiske ferdigheter.
- * De lærer å konsentrere seg gjennom aktivitet.
- * Bruker kreative evner, f.eks. hvordan løse en konflikt.
- * Kan tenke og handle samtidig.

Moralsk utvikling:

- * Deres religiøse tenking er enkel, men de er veldig "religiøse".
- * Moralen er utvikles og er viktig. Hva er rett og galt (har et svart-hvitt syn).
- * Søker logiske forklaringer.
- * Behov for klare grenser og rammer for hva en skal gjøre.

Kosmiske interesse:

- * De tar vare på seg selv.
- * Vil vite årsaker, utforsker omgivelsene, søker UT.
- * Søker enkle forklaringer og fakta.
- * Lærer å bevege seg i all slags leker (ballek, svømming, sykling osv.). De er aktive.
- * Selvstendigheten er økende og de kan klare mye på egenhånd.

Sosial utvikling:

- * Samvær med andre, gjerne i stor gruppe foretrekkes.
- * De er åpne for det som er nytt, men er samtidig engstelige for det som er ukjent.
- * Gruppestoltheten er fremtredene.

Gjeng-syndromet:

- * Behov for identifisering
- * Lager sine egne sett av regler. Brytes reglene oppløses gruppen. Beholder reglene også utenfor gruppen.
- * Krangling er en måte å identifisere seg på.
- * De kan være grusomme mot hverandre hvis en blander seg inn i gruppen, de har en begrenset vennlighet, og støter ut de som ikke følger reglene.
- * Aktiviteter skaper selvstendighet. De har behov for å frigjøre seg fra voksne.

Fantasi. Barn i 3-4. klasse liker spenning og lever seg lett inn i fantasisituasjoner. Særlig hvis du selv prøver å leve deg inn i historien. De har ofte mange ideer til lek og kan se nye måter å gjøre ting på.

Selvsentring slipper taket. I denne alderen utvikler barna seg fra å være opptatt av egen person til å bli deltakere i grupper/gjenger. Etter litt tilvenning fungerer de fleste barn på denne alderen bra i en større gruppe som for eksempel en flokk. Det kan være en fordel at bestevenner og bestevenninner får holde sammen i patruljer/kull. Det å lære småspeiderne til å fungere i grupper, er en del av flokkledernes utfordring. Barna må lære å følge regler og sosiale normer for å fungere sammen med andre. Problemer kan ofte løses ved å snakke sammen.

De tar etter. Barn på denne alderen er tillitsfulle og lette å lede. Det er derfor viktig at lederne er positive forbilder. Miljøet i flokken avspeiler ofte hvordan lederne er. Det er verdt å huske på at de også tar etter negative forbilder.

Egne meninger. Flokken er stort sett avhengig av voksne ledere for å fungere, men ikke underverder barna. De har egne meninger og ønsker som du bør la komme fram og ta hensyn til.

Lever i nåtiden. Det er ikke lett for barn på denne alderen å se langt fram i tiden. Barna er opptatt av det som skjer her og nå. En av grunnene er at de ikke har utviklet evne til abstrakt tenking.

Fysisk utfoldelse. Barna i denne alderen er midt i "den motoriske gullalderen". Behovet for bevegelse er naturlig nedlagt i barnet, og variert bevegelseserfaring i denne alderen og tidligere barndom er av stor betydning for hjernens utvikling.

Lek. Hvis du observerer barn når de har fritid, vil du oppdage at de nesten alltid leker. Lek er det naturlige "arbeidet" til barna. Gjennom lek tilegner barn seg nye ferdigheter og kunnskaper som de får bruk for i voksenlivet.

Ikke alle er like. Barna i denne aldersgruppen vil ha et stort utviklingsspenn. Du vil spesielt kunne se store forskjeller i den finmotoriske utviklingen, og det er langt i fra sannsynlig at alle vil være i stand til for eksempel å sy. Du kan derfor ikke kreve det samme av alle småspeiderne.

Betydning for aktivitetene:

- * Barna søker anerkjennelse fra voksne.
- * Konkurranser skal være morsomme.
- * Barnet har et potensiale for godhet, så se etter det gode..
- * Bruk humor og vennlighet, selv når barnet har sluntret unna.
- * Det er viktig med voksenkontakt.
- * Har behov for klare grenser og rammer - det betyr trygghet.
- * De trenger frihet, men også veiledning.
- * Voksne er modeller.
- * Trenger å føle at de har ansvar.
- * De ønsker et aktivt program av kort varighet, og setter stor pris på lek.
- * Når interessen fanges kan de være utholdende, men de har behov for å velge selv.
- * De ønsker orden og mønster i tilværelsen, så som faste seremonier og programposter, det appellerer til gruppeidentiteten (som er så viktig for denne aldersgruppen)
- * De ønsker ikke mye lesing og skriving.
- * De utfordres av enkle og klare oppgaver.
- * Gjengen/ kameratene er drivkraften for aktiviteten.
- * Voksne må hjelpe dem til konsentrere seg om resonerende tenking (bruke sin intelligens).
- * I praktiske aktiviteter kan den moralske hensikt økes.

PROGRAMMELEMENTER - Friluftsliv

F-1 Få nye turerfaringer fra alle årstider.

- * Kjenne småspeidernes turregler.
- * Være med på turer eller utemøter både om høsten, vinteren, våren og sommeren.

F-2 Utvikle gode ferdigheter innen orientering.

- * Kunne følge med på et kart i et kjent område.
- * Gjennomføre en orienteringsløype sammen med flokken.
- * Kunne finne nord, sør, øst og vest ved hjelp av et kompass.

F-3 Utvikle kunnskap om og erfaring med ulike overnattingsformer.

- * Være med på to overnattingsturer med flokken, og prøve to ulike overnattingsformer som hytte, telt eller lavvo.

F-4 Utvikle kunnskap om og erfaring med matlaging på ulike varmekilder.

- * Lage mat sammen med andre på enten bål, primus, stormkjøkken eller i kokegrop.

F-5 Utvikle gode ferdigheter for bruk av bål og åpen ild

- * Vite når og hvor det er lov til å brenne bål.
- * Kjenne til, og følge, regler for oppførsel ved bålet, og forstå hvorfor vi har disse reglene.
- * Være med på bygging av forsvarlig bålplass og tenning av bål.

F-6 Utvikle forståelse for friluftslivets verdier og betydning for samfunnet.

- * Finne ut hvilke erfaringer og gode opplevelser de kan få av å være ute i naturen.

F-7 Utvikle forståelse for hvordan politiske beslutninger kan påvirke friluftslivet.

- * Kjenne til regler for hvordan mennesker skal oppføre seg i naturen for at den skal bli tatt godt vare på, for eksempel hvordan vi skal behandle dyr og planter.
- * Kjenne til allemannsretten.

F-8 Utvikle kunnskap knyttet til lokal og nasjonal natur.

- * Ha kunnskap om hvordan naturen har vært brukt eller brukes av mennesker i nærmiljøet, for eksempel seterdrift, beite, skogbruk eller fiske.
- * Se på 10 blomster eller trær og 10 dyr, og lære seg navnet på disse.

F-9 Få erfaring med ferdsel i ulike naturmiljø og utforskning av ukjente områder.

- * Utforske et sted de ikke har vært på før.
- * Være med på turer og møter hvor de gjør seg kjent med forskjellige naturtyper.

F-10 Oppleve stemninger og skjønnhet i naturen, både alene og sammen med andre.

- * Være med venner i naturen, og prøve en ny friluftaktivitet sammen med dem.
- * Lage noe fint av ting de finner i naturen.

F-11 Utvikle kunnskap om og erfaring med bruk av ikke-motoriserte framkomstmidler.

- * Dra på tur der de ikke får gå eller bruke motoriserte kjøretøy.

F-12 Utvikle gode rutiner for turplanlegging.

- * Kunne pakke sin egen dagstursekk.
- * Kunne kle seg til alle årstider.

F-13 Utvikle kunnskap og erfaring innen forebygging og håndtering av ulykker.

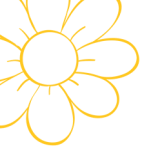
- * Vite når de skal ringe og hva de skal si når de ringer nødnumrene.
- * Kunne knivreglene, og bruke dem.
- * Finne ut hvor i hjemmet det kan skje ulykker, og hvordan de kan unngås.

F-14 Utvikle og vedlikeholde ferdigheter innen førstehjelp.

- * Kunne sørge for frie luftveier og legge den skadde i sideleie.
- * Vite hvordan de behandler småskader som neseblod, gnagsår, kutt i fingeren og små brannså.

F-15 Utvikle kunnskap om bruk og vedlikehold av turutstyr.

- * Holde sekk og sovepose i orden både på tur og hjemme.
- * Vedlikeholde kniven, og følge knivreglene.

PROGRAMELEMENTER - Samfunnsengasjement

S-1 Bli kjent med demokratiske verdier, og bruk din rett til medbestemmelse.

- * Forstå hva avstemning er, og være med på avstemninger om aktiviteter og temaer i flokken.

S-2 Utvikle kritiske evner, og ytre egne meninger i ulike fora.

- * Øve seg på å si sin egen mening på en ordentlig måte i flokken/kullet.
- * Lære seg til å være kritisk til det de leser og hører.

S-3 Ta ansvar i speidersammenheng og i samfunnet lokalt, nasjonalt eller internasjonalt.

- * Ha ansvaret for en oppgave på tur, for eksempel hente ved, hente vann eller være kullfører/førstemann.

S-4 Bli kjent med hvordan mennesket påvirker samspillet i naturen, og gjør noe for å begrense skadelig påvirkning.

- * Kjenne noen naturvettregler.
- * Vite hva som kan skade dyr og planter, og vise hvordan vi behandler disse pent.
- * Forstå hvorfor vi tar med søppel hjem fra tur, og gjøre det hver gang vi er på tur.

S-5 Bli bevisst behovet for redusert forbruk, motiver til og praktiser gjenbruk.

- * Lage noe fint/nyttig av noe som ellers ville blitt kastet.
- * Øve på å kildesortere avfall.
- * Finne ut hvordan og hvorfor avfall blir resirkulert.

S-6 Bli kjent med hvor ulike produkter kommer fra, og la dette få konsekvenser for hvilke produkter du velger.

- * Snakke om forskjellen på kortreist og langreist mat med flokken eller kullet.
- * Lære om forskjellen på hvordan klær ble laget før og nå.

S-7 Bli kjent med hva naturen gir av spiselige vekster, og bruk ingredienser fra naturen i matlagning.

- * Lære navn og kjennetegn på 2-3 spiselige vekster i naturen.
- * Være med på å lage en rett med ingredienser fra naturen.

S-8 Få kjennskap til oppbygging og organisering av ulike samfunn og samfunnsstrukturer.

- * Gjøre seg kjent i nærmiljøet.
- * Vite hvordan flokken og speidergruppa er bygd opp.
- * Bli bedre kjent med noen av de viktige offentlige tjenestene, for eksempel brannvesen, politi, skoler og Posten.

S-9 Utvikle forståelse for forhold som bidrar til å skape samfunnsidentitet og tilhørighet.

- * Har funnet likheter og forskjeller mellom et samfunn vi tilhører og et annet samfunn.
- * Finne ut hva som gjør at man tilhører et samfunn - er det klær, språk, spesielle måter å tenke eller gjøre ting på eller noe annet?
- * Forstå hva vi mener med et samfunn.

S-10 Bli kjent med ulike kulturer og grupper av mennesker og arbeid for å sikre likeverd mellom mennesker.

- * Tenke over om barn i andre land har de samme behovene og mulighetene som oss, for eksempel gjennom å bli kjent med speideraksjonslandet.
- * Komme på 4-5 ting som gjør dem lykkelige.

S-11 Sett deg inn i et aktuelt samfunnsproblem lokalt, nasjonalt eller internasjonalt, og finn ut hva vi som speidere kan gjøre for å minske dette problemet.

- * Være med på Speideraksjonen, og lære hva pengene går til.
- * Snakke om et samfunnsproblem eller en naturkatastrofe som er aktuell i mediene, og diskutere om speidere kan gjøre noe med det.

PROGRAMELEMENTER - Vennskap

V-1 Utvikle din evne til å samarbeide med andre.

- * Utføre 3-5 oppgaver som stiller krav til samarbeid, sammen med flokken eller kullet.

V-2 Få øvelse i å stole på hverandre og vise hverandre tillit.

- * Delta i 3-5 aktiviteter der de må stole på andre i flokken eller kullet, for eksempel leker hvor en "blind" må stole på noen som kan se.
- * Forstå hva det vil si å være til å stole på.

V-3 Utfordre egne grenser i aktivitet med andre.

- * Gjøre noe som er skummelt eller vanskelig, sammen med andre.

V-4 Utvikle din evne til kommunikasjon.

- * Være med på aktiviteter der de kommuniserer på ulike måter med stemmen og/eller kroppen.

V-5 Bli kjent med alminnelige regler for omgang med andre.

- * Øve på å lytte når de blir snakket til.
- * Kjenne vanlige regler for hvordan de skal oppføre seg ved bordet.
- * Kunne hilse og presentere seg selv.

V-6 Bli kjent med ulike metoder for konfliktløsning.

- * Trene på å løse uenigheter ved å snakke sammen, slik at de kan bli enige.

V-7 Utvikle evne til empati og solidaritet.

- * Øve på å se for seg hvordan et annet menneske har det i en bestemt situasjon.
- * Vise at de respekterer andres meninger og behov ved, for eksempel, å være med på å lage flokkens regler og følge dem.

V-8 Være med på leirbål.

- * Lære seg et leirbålssang og en leirbålssang.
- * Delta på et leirbål.

V-9 Oppleve og bidra til godt samhold for alle i enheten.

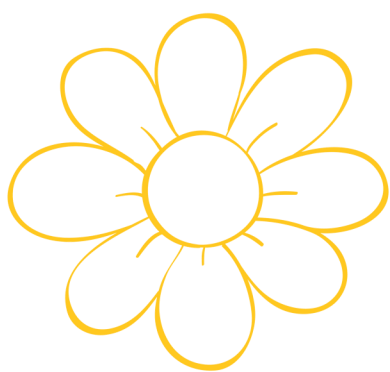
- * Oppleve noe gøy med flokken/kullet, og fortelle om de gode opplevelsene.
- * Være med på å lage særpreg for flokken eller kullet.

V-10 Gjøre noe sammen med speidere fra en annen gruppe eller enhet.

- * Møte andre speidergrupper, og være med på aktiviteter sammen med dem, eller være med på et møte hos en annen enhet i gruppa.

V-11 Bli kjent med speidingen og speiderbevegelsen i andre land, og vær i kontakt med speidere fra andre land.

- * Sende en hilsen til en speidergruppe i et annet land, for eksempel Tenkedagshilsen eller St.Georgsdags-hilsen.
- * Bli kjent med speiderarbeidet i noen andre land.

PROGRAMELEMENTER - Kreativitet

K-1 Utvikle dine sanser, motorikk og koordinasjonsevne.

- * Være med på leker og fri aktivitet i utfordrende terreng.
- * Bruke sansene sine (syn, hørsel, lukt, smak, følesansen) til å løse en oppgave eller oppleve naturen.

K-2 Utvikle hukommelsen din.

- * Trene på å huske detaljer gjennom for eksempel å gjenfortelle en vits eller kort historie.
- * Lære noe utenat, for eksempel noen paragrafer i speiderloven, en speidersang eller et speiderrop.
- * Være med på aktiviteter og leker der de må huske, for eksempel jungelmemory eller huske-Kim.

K-3 Utvikle din evne til observasjon og iakttagelse.

- * Trene oppmerksomheten sin gjennom å delta i leker og oppgaver som krever at de er oppmerksomme og følger med, for eksempel skattejakt, hermeleker eller Kims lek.
- * Trene på å legge merke til ting de ikke har sett før i nærmiljøet eller i naturen.

K-4 Utvikle evner til logisk og taktisk tenking.

- * Trene på å tenke logisk eller taktisk gjennom å delta i leker der de må planlegge og tenke gjennom handlingene sine, for eksempel jungel- og snikeleker og gjøre-motsatt-leker.
- * Være med på å løse gåter, rebuser og mysterier.

K-5 Få øvelse i å bruke hendene til å lage noe.

- * Lage en pyntegjenstand eller en nyttegjenstand.

K-6 Få erfaringer med arbeidstegninger og oppskrifter.

- * Lage et enkelt leketøy etter en arbeidstegning.
- * Lage mat sammen med andre etter en oppskrift.

K-7 Få øvelse i å bruke ulike redskaper.

- * Øve på å bruke nål og tråd.
- * Øve på å bruke forskjellige hageredskaper.
- * Vise at de kan regler for riktig bruk av kniv, øks og sag.

K-8 Få erfaring i å bruke forskjellige naturmaterialer og andre typer materialer.

- * Bruke tre forskjellige materialer til å lage noe, for eksempel en modell av et sted i Jungelboka.

K-9 Utvikle kunnskap om og ferdigheter i bruken av knuter, surringer, spleiser, taklinger og tautyper.

- * Være med på et enkelt pionerarbeid.
- * Kunne bruke noen enkle speiderknuter.

K-10 Bli kjent med og få øvelse i bruk av ulike tegn og symboler.

- * Øve på å bruke tegn for å kommunisere.
- * Bli kjent med symbolene som blir brukt i flokken.

K-12 Utvikle din evne til improvisasjon.

- * Øve på å bruke fantasien sin gjennom å delta i leker og aktiviteter der de må spille en rolle eller finne på nye løsninger.

K-13 Utvikle musikalitet og musikalske ferdigheter.

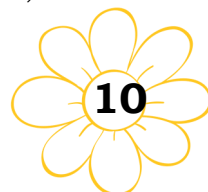
- * Være med på å synge sanger sammen med andre, for eksempel jungel-, småspeider- eller julesanger.
- * Være med på rytmiske leker og sangleker.

K-14 Få erfaring med å spille teater, mime, dramatisere eller lignende.

- * Være skuespiller i dramatiseringen av en fortelling fra Jungelboka eller en annen fortelling.
- * Være med på en mimelek.

K-15 Få øvelse i bruk av teknologisk utstyr.

- * Kunne bruke elektroniske hjelpemidler som husholdningsapparater, kamera, mobiltelefon, walki talki o.l.

PROGRAMELEMENTER - Livskvalitet

- L-1 Utvikle forståelse for speidingsens verdigrunnlag og viktige særtrekk ved egen organisasjon.**
- * Kunne speiderløftet, -hilsen og valgspråket, og vite hva de betyr.
 - * Kjenne speiderloven, og følge den etter beste evne.
- L-2 Bli bevisst på egne verdier, normer og holdninger.**
- * Være med på aktiviteter hvor de finner ut av hva som er viktig for dem.
 - * Være med på aktiviteter som krever at de må tenke over hva som er rett og galt.
- L-3 Bli bevisst på hvem du er, og bli kjent med dine sterke sider og utviklingsmuligheter.**
- * Prøve å ta en ny utfordring.
 - * Finne ut hvordan andre i flokken oppfatter dem.
 - * Finne ut hva de er flinke til, og finne noe å bli bedre på.
- L-4 Tenk gjennom eget livssyn, og bli bevisst på hva du står for.**
- * Snakke om, og tenke over, følgende:
 - * Hvorfor er vi her?
 - * Hva er meningen med livet?
 - * Hvor kommer vi fra?
 - * Hvorfor er ting som de er?
 - * Finnes det ting vi ikke kan se?
- L-5 Spre glede.**
- * Være blide og høflige mot noen de ikke kjenner.
 - * Finne ut hva som gjør venner og familie glade, og gjøre dette oftere.
- L-6 Delta i en leirbålsprat.**
- * Være med i en samtale om et viktig tema hvor de prøver å finne ut hva de mener om det.
- L-7 Delta på en Scouts Own.**
- * Delta i en Scouts Own, og tenke over det som blir sagt i den.
- L-8 Bli kjent med et trossamfunn og delta i seremonier knyttet til et trossamfunn.**
- * Kjenne til eksempler på forskjellige trossamfunn, og finne ut litt om ett av dem.
 - * Delta på en seremoni i et trossamfunn.
- L-9 Utvikle forståelse for hvordan mennesker med andre psykiske eller fysiske forutsener enn deg har det i sin hverdag.**
- * Prøve å forstå hvordan det er ikke å kunne snakke, gå, høre, se eller lignende, og finne ut hvilke hjelpemidler personer med disse utfordringene bruker i hverdagen.
- L-10 Utvikle holdninger mot uærlighet, hærverk og tyveri.**
- * Prøve å forstå hvordan det føles å bli frastjålet noe.
 - * Lære om hva det vil si å være ærlig og pålitelig.
- L-11 Utvikle forståelse for skadevirkningene som følger av rusmidler, tobakk og andre avhengighetsdannende stoffer, og la dette få innvirkninger på dine valg.**
- * Snakke om hvorfor og hvordan mennesker kan forandre oppførselen sin når de blir påvirket av slike stoffer.
 - * Få en forståelse for at avhengighetsdannende stoffer påvirker både hodet og resten av kroppen.
- L-12 Utvikle forståelse for sammenhengen mellom kosthold, mosjon og helse, og la dette få konsekvenser i din hverdag.**
- * Finne ut hva slags mat og drikke som ikke er bra for kroppen, og velger i stedet noe annet å spise og drikke i hverdagen.
 - * Finne ut hvilke sunne matvarer de liker, og spise dem ofte.
- L-13 Lære om smittsomme sykdommer.**
- * Vite om de vanligste smittsomme sykdommene, som forkjølelse og omgangssyke, og vite hvordan de kan unngå å smitte andre og bli smittet selv.
- L-14 Utvikle kunnskap om hygiene på tur og leir.**
- * Forstå hvorfor det er viktig å vaske hendene og ta oppvasken på tur.

VÆR BEREDT merket

For å få merket må du:

1. Vise at du kan trafikkreglene som gjelder for fotgjengere og syklister.
2. Vise at du vet hva som skal gjøres dersom det begynner å brenne.
3. Vise at du kjenner nødnumrene og kunne varsle om en ulykke.
4. Vite hvordan man unngår at flere kommer til skade ved en ulykke
5. Finne ut hvilke ulykker og farlige situasjoner som kan oppstå hjemme hos deg, og hvordan du kan unngå dem
6. Kunne «småspeidernes turregler».
 - En småspeider går aldri alene på tur
 - En småspeider vet hvordan han/hun skal kle seg på tur
 - En småspeider har alltid på seg refleks når det er mørkt
 - En småspeider tar søppelet med seg til nærmeste søppelbøtte
 - En småspeider lytter til hva lederen sier
 - En småspeider passer på at den som går sist har det bra
 - Småspeidere passer på hverandre!

NB! Når man krysser en vei, der det ikke er gangfelt, skal man gjøre det hvor det er oversiktlig, og i små grupper om gangen
7. Kunne badereglene.
8. Vise at du vet hvordan man bør oppføre seg i akebakke og skibakke.
9. Vise at du kan pakke en dagstursekk selv.
10. Vise at du kan bruke kniv på en sikker måte.
11. Vise at du kjenner til forsvarlig omgang med øks og sag.
12. Vise at du kan lage et forsvarlig ildsted.
13. Vise at du kan stanse en blødning, behandle småskader, flis, gnagsår, 1.gradsforbrenning og frostskader
14. Vise at du kan sørge for frie luftveier, og kan legge en pasient i sideleie
15. Kjenne symptomene på sirkulasjonssvikt
16. Kjenne til hva epilepsi og diabetes er, og hvordan det utarter seg